

Loeng 0 ehk lühike sissejuhatus...

... IT Kolledži traditsiooniliselt kõige pikema nimega kursusesse (päevaõppevariandis)

Kaido Kikkas
2022/2023

Kaido Kikkas 2022. Käesoleva dokumendi paljundamine, edasiandmine ja/või muutmine on sätestatud ühega järgnevatest litsentsidest kasutaja valikul:

*** GNU Vaba Dokumentatsiooni Litsentsi versioon 1.2 või uuem**

*** Creative Commonsi Autorile viitamine + Jagamine samadel tingimustel 3.0 Eesti litsents (CC BY-SA) või uuem**

Asja põhiidee

- Tutvustada (tulevasele) IT-inimesele infotehnoloogia ja võrguasjanduse mitte-nii-tehnilisi külgi
- Teadvustada tehnoloogia sotsiaalset mõju
- Harjutada natuke kirjutamist ja allikakriitikat
- Panna arvutirahvas end sundkorras väljendama. Itimees (-naine veidi vähem) on liiga sageli nagu koer – saab aru, vaatab targa näoga otsa, aga ei räägi...
- *Bottom line: see ei ole põhiaine. Samas võib siit saada hulga teadmisi, mis võiksid profil tagataskus olemas olla*

Teine õppejõud: Garf

- Käesolevast semestrist võtab ITSPEA kursusel osa seminare üle IT Kolledži vilistlane Kristjan „Garf” Karmo
- Lähemat infot leiab siit: <https://kristjan.karmo.ee/wp/>
- Kristjan hakkab läbi viima IADB13 ja IADB14/15A rühmade seminaritunde (N kell 8.00) – nende rühmade rahvas saab ka lõpphinde tema käest (mina kirjutan selle lõpus hinnetelehele)!
- Esmaspäevaseid loenguid loen esialgu kõigile rühmadele endiselt mina

Mida kursusel vaja läheb

- Tarvis on:
 - Vähemalt ühte (lubatud kaks) ettekandekomplekti, mis koosneb
 - Kirjatööst (5-10 lk) – teema võib kursuse laiast valdkonnast valida ise, kuid see tuleks enne tööle asumist õppejõuga kooskõlastada
 - Esitlusest (ca 10 slaidi)
 - Suulisest ettekandest seminaris (praktikumitunnis; ca 15-20 min)
 - Retsensiooni e. arvustust ühe kaasõpilase tööle
 - Eksami sooritamist – piisava punktisumma kogumine semestri töödega muudab eksami vaid vormitäiteks!
- Lisaks soovi korral
 - Ainekohase ajaveebi e. blogi esitamine (~10 asjakohast kannet)
 - Raamatuarvustus(t)e esitamine

• • •

- Punktiskaala (ainesisesed punktid):
 - 50 ja alla – 0
 - 51-60 – 1
 - 61-70 – 2
 - 71-80 – 3
 - 81-90 – 4
 - 91 ja üle – 5
- Kodutööd: 1. töö kuni 25+10+15, 2. töö kuni 20+5+10
- Retsensioon kuni 10
- Ajaveeb kuni 10
- Raamatuarvustused: kuni 5+5
- Eksam kuni 40 (=> vaid eksamil näo näitamine ei toimi!)
- Erandjuhul võib õppejõud anda boonuspunkte (tüüpiliselt 1-3 korraga, praktikumis hea diskussiooni arendamise vms eest)

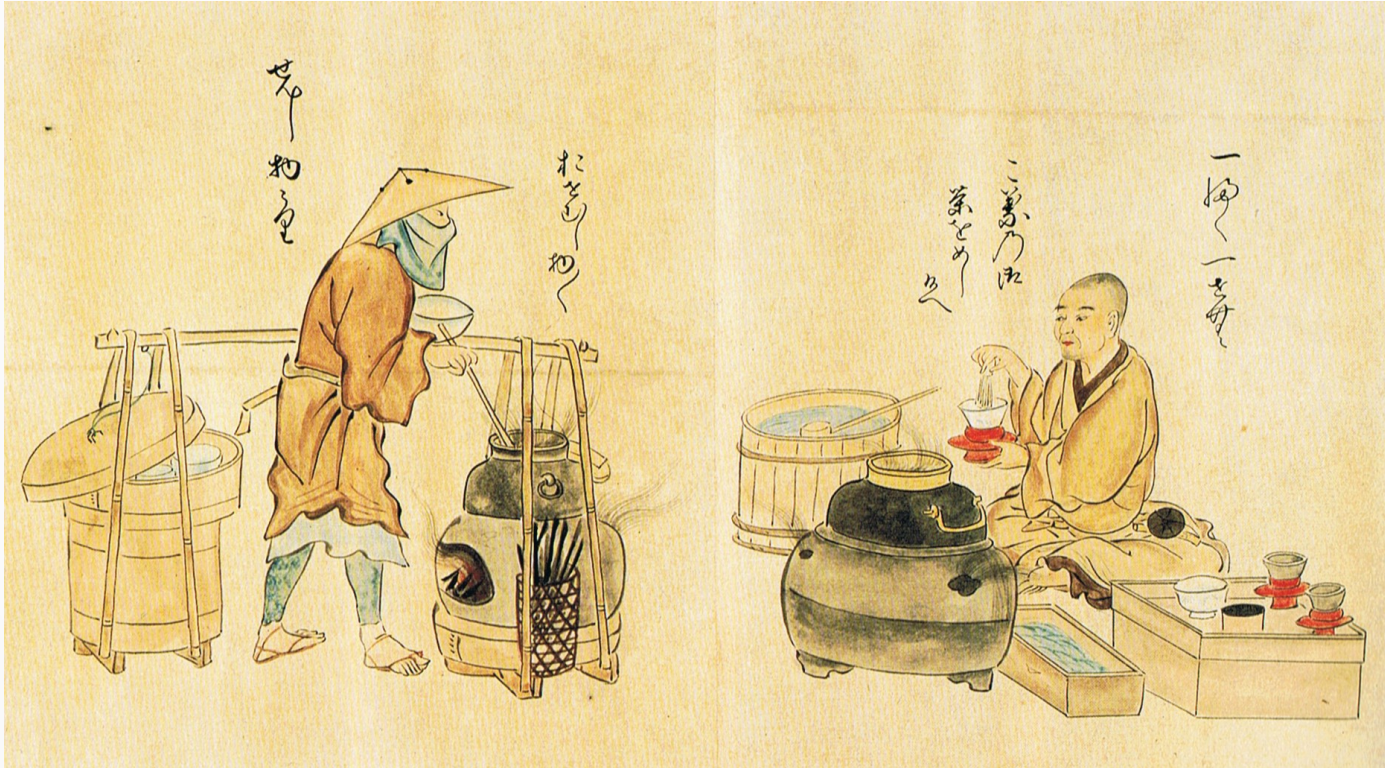
Mõned lisatingimused

- Esimese/ainsa ettekande aeg tuleb seminare läbiviiva õppejõuga (Kristjan või mina, sõltuvalt rühmast) kokku leppida 3. nädala alguseks (12.09) – isiklikult või e-posti teel. Teise ettekande võib leppida kokku ka hiljem (aga nende tegemise võimalus on rahvaarvu tõttu piiratud!)
- Teise ettekande tegemiseks peab olema esimene täies mahus tehtud (kirjatöö+esitlus+ettekanne)
- Kirjatöö peab reeglina olema esitatud koos ettekandega. Hilinemine läheb trahvi alla – miinus 10%/30%/50%/100%
- Lisaks on olemas võimalus kirjutada enda kirjatöö kolledži wikisse (<https://wiki.itcollege.ee>)

• • •

- Seminarides on nägudekontroll – igaüks vaatab ise, millal (alguses, lõpus, keskel) ta õppejõu juurest läbi tuleb, end identifitseerib (kaelakaart vmm) ja “linnukese” kirja saab
- Eksamile pääsemiseks on vaja osaleda 5 seminaris 8-st - anname aru, et paljud käivad tööl jne, aga teatud osalusmiinimum peaks jääma
- Iga täiendav puudumine alates neljandast vähendab tudengi punktisummat 10 võrra (4. -10, 5. -20 jne)
- NB! Esimesed kaks nädalat (kuni 12.09) nägusid ei kontrollita (osalemine läheb automaatselt kirja)

„Äää! Miks nägudekontroll?“

https://en.wikipedia.org/wiki/Japanese_tea_ceremony#/media/File:Kan%C5%8D_Osanobu_71_utaiawase.jpg

Kirjatöö

- Referaadi ja essee segu – s.t. peaks sisaldama nii viidatud allikatest võetud materjali kui autori seisukohti – nagu tulevane lõputöö (see ongi esimene harjutus selles suunas)
- Maht ca 5-10 lk sisu + tiitelleht jms
- Korrektnen vormistus ja õigekeelsus
- Viitamine! Kes varem pole kursis, peab uurima hakkama (väike õpetus ja mõned lingid on kursuse kodulehel)
- Väga suur soovitus: valige teemaks midagi, mis teid ennast tõsiselt huvitab!
- Õppejõud võib anda teema valikul mõtteid/ideid, kuid ei tunne (esialgu) teie tausta ja huvisid – kes küsib teemasoovitust, andku vähemalt umbkaudne valdkond ette

Ettekanne

- Paljude jaoks esmakordne esinemine rahva ees – aga kõigile kindlasti mitte viimane. Niisiis on see harjutamise koht
- Ettekanne ca 15-20 min (sõltuvalt konkreetse tunni esinejate arvust) + küsimuste aeg
- Tasub eelnevalt läbi harjutada (hea meetod on paarikaupa, paariline vaatab ka slaidid üle)
- Hoiatus: suure ekraani slaidide kirja- ja muud vead on palju häirivamad kirjatöös esinevatest (istuvad n.ö. näos kinni)!
 - Näide elust: „Peer loob faili ja hakkab seda seedima“ (viktoriiniküsimus publikule: millest kodanik rääkis?)

Retsensioon

- Ca 1-1k hinnang kellegi kaaskannataja pingutuste kohta (vähemalt kirjatöö, soovitav ka ettekanne)
- Hinnata tuleks nii sisu kui vormi (keelekasutus, terminid, esinemine jne)
- Teretulnud on omapoolsed küsimused autorile (retsensiooni saatmist ka töö autorile otseselt ei nõuta, aga seda on täiesti lubatud teha)
- NB! retsenseeritava töö valib ja küsib autorilt igaüks ise (mängureeglid ei luba õppejõul esitatud töid edasi saata). Üht tööd võib retsenseerida ka mitu inimest (muidugi kui kopipeisti ei tee)

Ajaveeb e. blogi

- Blogimine (nagu üldse kirjutamine) on üldiselt asjalik tegevus ning arendab nii mõtlemis- kui väljendusoskust
- Mõnelgi juhul väga sobiv variant mõnd pikemat protsessi dokumenteerida (ka lõputöid annab blogivormis arendada)
- Kohati väga hea aruteluforum
- Vahel distsiplineerib kirjutajat (ei taha “OMG WTF!”-komme)
- Siin aines võib esitada nii eraldi ajaveebi kui ka asjakohase valiku juba olemasolevasse ajaveebi postitatud kirjutisi
- Ei pea tingimata olema 10 postitust, saab ka vähemaga (muidugi saab ka proportsionaalselt vähem punkte)

Raamatud

- Idee: panna rahvas lugema mõningaid raamatuid, millest võiks kunagi hiljem kasu olla
- Arvustuse pikkus ca 1 lk
- Sisu: mis raamat, sisu lühikokkuvõte, endapoolne hinnang, vastuväited autorile jne. Ka karm kriitika on OK
- Võimalik kirjutada 0 kuni 2 arvustust
- Näide: <https://qiilaq.blogspot.com/2010/07/oksanen-sofi-puhastus-i-osa.html>
- Põhimõtteliselt on võimalik (ehkki punktides vähem tulemuslik) ka raamatuarvustuse esitamine ettekandena

Mida lugeda

- Ranget nimekirja pole, kuid hea oleks kursuse teemadega kokkupuute olemasolu... Näited:
 - Pekka Himanen, „Häkkerieetika“ / „Hacker Ethic“
 - Yochai Benkler, „The Wealth of Networks“
 - Yasha Levine, „Surveillance Valley“
 - Steven Levy, „Hackers“
 - Cory Doctorow, „Little Brother“
 - William Gibson, „Neuromancer“
- Võib küsida veel ideid, mõne raamatu saab õppejõu käest ka laenuks küsida (raamaturiiul asub ICO-524s)

Paar näpuvibutust

- Eelmiste aastate hoiatav kogemus: algul ei saa vedama, pärast ei saa pidama (Eesti asi...). Ehk algul ei taha keegi rääkida ja pärast tahavad kõik
- Ühte praktikumi mahub 4-5 ettekannet, praktikume on igal rühmal 8 (sisuliselt aga 7, esimesse nagunii ei jõua). $7 \times 5 = 35$. Seega tasub teha (vähemalt esimene) ettekanne võimalikult varsti – pange end varakult kirja!
- Ise tehtud, hästi tehtud. Tuvastatud plagiaat = disklahv (ehk nägemiseni järgmisel semestril; võib aga ka hullemini minna - koolid on plagiaadi suhtes üsna kurjaks aetud)!

. . .

- Annaabi.com jms ei ole hea idee – nagu nii tuleb töö seminaris endal ette kanda ja see eeldab materjali valdamist. Pole eriti vahelejäämise riski väärt (ja lõppude lõpuks, kelle jaoks õpitakse...?)
- NB! Mõnel aastal jäeti semestri teisel poolel massiliselt ettekandeid tegemata – aeg läks raisku ja seminaride kvaliteet kannatas. Seetõttu on üldreegel: kes enda registreeritud ettekande mõjuva põhjusega tegemata jätab, see sel semestril uut võimalust ei saa. Kui midagi tõsist ette tuleb, saab alati rääkida – aga soovitatavalt ENNE tähtaega

Veel mõned asjad

- Nagu öeldud, esitatakse kirjatööd üldiselt koos ettekandega (saata e-kirjaga PDF vormingus). Muude tööde (retsensioonid, ajaveeb) esitamise viimane tähtaeg on 16. detsember
- Tulemuste jooksvaks edastamiseks kasutame ÕISI asemel parooliga koondtabelit veebis (aadressi ja parooli saab 3. nädala loengus, vt järgmist punkti)
- Kursusel osalejate nimekiri sulgub alles 3. nädalaks => siis algab nii tulemuste avaldamine kui osaluse kontroll seminarides
- Seminarid toimuvad sel semestril kõik IT kolledži arvutiklassis ICO-410

Eksam

- Kaks varianti (igaüks valib ise ühe neist):
 - suuline: 10 konkreetset küsimust (arvutist juhuvalikuga) loengutekstidest. Materjal EI OLE lubatud
 - kirjalik: u. 2-lk essee kirjutamine u. 1,5-2 tunni jooksul. Teema valib eksami sooritaja 3 juhuvalikuga võetud teema seast. Materjal ON lubatud
- Eksami punktid lisanduvad olemasolevale – seis ei saa halvemaks minna
- SEKUNDAARNE JÄRELDUS: selles õppeaines põrumiseks peab ikka väga laisk/loll olema. :-P

Oluline punkt

- Selle aine spetsiifika on selline, et lisaks faktiteadmistele on siin ka palju sellist, mille kohta võib arvata nii- ja teistpidi
- Õppejõu avaldatud arvamuste ja hinnangutega EI PEA pimesi nõustuma ega eksamil neid järgi laulma (tüüpnäide: vaba tarkvara *contra* Microsoft/Apple/Oracle/Google)
- Oluline on aga asjadest enda arusaama kujundamine ja oskus seda põhjendada (eriti esseevormis eksami korral). Seda läheb tulevikus vaja – lambana käitujat kipuvad ülemused tööil pügama hakkama
- Sama käib ka „tõejärgse ajastu” infoallikate kohta (nii veebis kui paberil) – tasub õppida terasid sõkaldest eraldama

Õppeaine üks motodest

Kärna Äрни: „Sina mötle uma peega kah!”

(tõmmis videost <https://www.youtube.com/watch?v=Do8GWebGoKU>)

Kui peaks jälle koroonaks minema

- Lubati küll, et rohkem ühiskonda luku taha ei panda, aga mine tea
- Sellel kursusel on olemas e-õppevariant, kuid see on praegusest niivõrd erinev, et poole pealt üle minna ei ole võimalik
- Kui peaks järgmine *lockdown* tulema, siis ilmselt püüame jätkata loenguid videovormis, seminarid kolime kas MS Teamsi, BigBlueButtonisse või Jitsi Meeti (ajad jäävad seega samaks, muutub koht/vorm) ning vajadusel teeme esseevormis eksami distantsilt
- Täpsem info tuleb siis, kui ... ventilaatorisse lendab

- Aine koduleht:
<https://akadeemia.kakupesa.net/ITSPEA> (nii eri vormides slaidid kui mingi tekstivariant)
- Seekordne parool (punktitabelitel jms): `es!KodB!T00taMul`
- NB! Kogu dokumentatsioon levib kahe vaba sisulitsentsi, GNU FDL ja CC BY-SA alusel – ehk kogu õppematerjali paljundamine/kopeerimine on lubatud (täpsematest tingimustest tuleb ühes loengus eraldi juttu)
- e-post: kakk@kakupesa.net (aga ka kaido@itcollege.ee, kaido.kikkas@ttu.ee)
- GSM: 50 64 464, füüsiline asukoht: ICO-524 (helistada ette või anda V korruse trepikoja ukse taga kella)

</sissejuhatus>

**jätkame esimese
pärisloenguga**